

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ระดับอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผลการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาคั้งนี้ คือ นักเรียน นักศึกษาและครูฝ่ายปกครอง ของสถานศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรมที่มีสถิติการก่อเหตุทะเลาะวิวาทสูงสุด 15 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548 : 5) จำนวนทั้งสิ้น 22,068 คน จำแนกเป็น นักเรียนนักศึกษา จำนวน 21,955 คน ครูฝ่ายปกครอง จำนวน 113 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียน นักศึกษาและครูฝ่ายปกครอง จำนวนทั้งสิ้น 468 คน จำนวนกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน

(Krejic and Morgan, อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 40) จำแนกเป็น นักเรียนนักศึกษา จำนวน 378 คน ครูฝ่ายปกครอง จำนวน 90 คน

สำหรับผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่มเพื่อเสนอแนวทางแก้ปัญหาแก่นักเรียนนักศึกษา ทะเลาะวิวาท ได้แก่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง 12 คน ได้แก่ นักเรียนนักศึกษาที่มีประวัติทะเลาะวิวาท สารวัตรนักเรียน ครูฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้ทรงคุณวุฒิ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ระยะที่ 1

การวิจัยระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งสอบถามจากครูฝ่ายปกครองและนักเรียน นักศึกษา ระดับอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม ซึ่งจำแนกออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

แบบสอบถามทั้ง 2 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับสาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท จำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นการสอบถามความคิดเห็นอื่นๆ เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการแก้ไข ปัญหา เป็นแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 2 ข้อ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ระยะที่ 2

ในส่วนของการวิจัยระยะที่ 2 เป็นการสนทนากลุ่มเพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไข ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แนวคำถามในการสนทนากลุ่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยนำแบบสอบถามส่งด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ เก็บรวบรวมข้อมูลคืนด้วยตนเองและรอการส่งกลับทางไปรษณีย์ ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนจำนวน 461 ฉบับ จากจำนวนทั้งสิ้น 468 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.50

การเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 2 ผู้วิจัยจัดสนทนากลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 1 ครั้ง ใช้เวลา 3 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนา มีการจัดผู้จัดบันทึกและบันทึกวิธีทัศนคติต่อการสนทนา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาประกอบการแจกแจงค่าความถี่

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาคณะและวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ระดับอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ครั้งนี้ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ผลการวิจัยระยะที่

1

เพื่อศึกษาสาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า

1. สาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ระดับอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ สาเหตุจากสังคม และกลุ่มเพื่อน สาเหตุจากตนเอง สาเหตุจากโรงเรียนหรือสถานศึกษา สาเหตุจากครอบครัว

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ สาเหตุจากตนเอง สาเหตุจากสังคม หรือกลุ่มเพื่อน สาเหตุจากโรงเรียนหรือสถานศึกษา สาเหตุจากครอบครัว

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของครูฝ่ายปกครอง พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณารายด้าน มีด้านที่อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย คือ สาเหตุจากสังคมหรือกลุ่มเพื่อน สาเหตุจากตนเอง และด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย คือ สาเหตุจากครอบครัว สาเหตุจากโรงเรียนหรือสถานศึกษา

2. สาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ระดับอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านสาเหตุจากตนเอง ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สาเหตุการทะเลาะวิวาท ด้านสาเหตุจากตนเองที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ 1) การเปลี่ยนแปลงทางสภาพร่างกายและจิตใจ 2) นักเรียน นักศึกษา ต้องการสร้างจุดเด่นและยอมรับในหมู่เพื่อนฝูง 3) ความตึงเครียดของนักเรียน นักศึกษา ส่วนรายข้อที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย คือ ผลจากการเสพยาเสพติดของนักเรียน นักศึกษา

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษาพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ 1) การเปลี่ยนแปลงทางสภาพร่างกายและจิตใจของวัยรุ่น 2) ความตึงเครียดของนักเรียน นักศึกษา 3) นักเรียน นักศึกษาต้องการสร้างจุดเด่นและการยอมรับในหมู่เพื่อนฝูง ส่วนรายข้อที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยคือ ผลจากการเสพยาเสพติดของนักศึกษา

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของครูฝ่ายปกครอง พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ 1) นักเรียน นักศึกษาต้องการสร้างจุดเด่นและการยอมรับในหมู่เพื่อนฝูง 2) นักเรียน นักศึกษา ขาดความสามารถในการควบคุมอารมณ์ 3) ความตึงเครียดของนักเรียน นักศึกษา ส่วนรายข้อที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยคือ ผลจากการเสพยาเสพติดของนักเรียน นักศึกษา

3. สาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ระดับอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านสาเหตุจากสังคมหรือกลุ่มเพื่อน ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สาเหตุการทะเลาะวิวาท ด้านสาเหตุจากสังคมหรือกลุ่มเพื่อนที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ 1) การกระทบกระทั่งกันในการชมการแสดงดนตรี ในโอกาสต่างๆ เช่น การแสดงดนตรีในวันหยุด หรือวันสถาปนาของสถาบัน 2) เพื่อนชักนำให้เกิดการทะเลาะวิวาท 3) นักเรียน นักศึกษา ต้องการสร้างอิทธิพลและชื่อเสียงให้กับกลุ่ม ส่วนรายข้อที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยคือ เลียนแบบความรุนแรงจากสื่อ เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เกมส์ คอมพิวเตอร์

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ 1) การกระทบกระทั่งกันในการชมการแสดงดนตรี ในโอกาสต่างๆ เช่น การแสดงดนตรีในวันหยุด หรือวันสถาปนาของสถาบัน 2) เพื่อนชักนำให้เกิดการทะเลาะวิวาท 3) นักเรียน นักศึกษาต้องการสร้างอิทธิพลและชื่อเสียงให้กับกลุ่ม ส่วนรายข้อที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยคือ เลียนแบบความรุนแรงจากสื่อ เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เกมส์ คอมพิวเตอร์

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของครูฝ่ายปกครอง พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ 1) นักเรียน นักศึกษาต้องการสร้างอิทธิพลและชื่อเสียงให้กับกลุ่ม 2) เพื่อนชักนำให้เกิดการทะเลาะวิวาท 3) การกระทบกระทั่งกันในการชมการแสดงดนตรี ในโอกาสต่างๆ เช่น การแสดงดนตรีในวันหยุด หรือวันสถาปนาของสถาบัน ส่วนรายชื่อที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยคือ เลียนแบบความรุนแรงจากสื่อ เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เกมส์ คอมพิวเตอร์

4. สาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ระดับอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านสาเหตุจากโรงเรียนหรือสถานศึกษา ในภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า สาเหตุการทะเลาะวิวาทด้านสาเหตุจากโรงเรียนหรือสถานศึกษา ที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ 1) นักเรียน นักศึกษาต้องการแก้แค้นแทนเพื่อน ร่วมสถาบันที่ถูกทำร้าย 2) ความบาดหมางระหว่างสถาบันตั้งแต่อดีต และสืบทอดมาจากรุ่นพี่ 3) สถานศึกษาถูกคุกคามเหยียดหยามจากสถาบันอื่น ส่วนรายชื่อที่เป็นสาเหตุการทะเลาะวิวาท อยู่ในระดับน้อยคือ ครู/อาจารย์ ไม่เอาใจใส่ต่อการสอน ปลอ่ยให้นักเรียน นักศึกษา มีเวลาว่างมากเกินไป

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ 1) สถานศึกษาถูกคุกคามเหยียดหยามจากสถาบันอื่น 2) นักเรียน นักศึกษาต้องการแก้แค้นแทนเพื่อนร่วมสถาบันที่ถูกทำร้าย 3) ความบาดหมางระหว่างสถาบันตั้งแต่อดีต และสืบทอดมาจากรุ่นพี่ ส่วนรายชื่อที่เป็นสาเหตุการทะเลาะวิวาท ต่ำสุดคือ ครู/อาจารย์ไม่เอาใจใส่ต่อการสอน ปลอ่ยให้นักเรียน นักศึกษามีเวลาว่างมากเกินไป

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของครูฝ่ายปกครอง พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ 1) นักเรียน นักศึกษาต้องการแก้แค้นแทนเพื่อนร่วมสถาบันที่ถูกทำร้าย 2) ความบาดหมางระหว่างสถาบันตั้งแต่อดีต และสืบทอดมาจากรุ่นพี่ 3) นักเรียน นักศึกษาคิดว่าการก่อเหตุทะเลาะวิวาททำให้สถานศึกษาของตนมีชื่อเสียง ส่วนรายชื่อที่เป็นสาเหตุการทะเลาะวิวาท ต่ำสุดคือ สถานศึกษาเข้มงวดเรื่องระเบียบ วินัย มากเกินไป

5. สาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ระดับอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านสาเหตุจากครอบครัว ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า สาเหตุการทะเลาะวิวาท ด้านสาเหตุจากครอบครัว ที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ 1) บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ไม่มีเวลาดูแลบุตรหลานของตนอย่างเพียงพอ 2) บิดา มารดาหรือผู้ปกครอง ไม่สนใจการคบเพื่อนของบุตรหลาน 3) บิดา มารดา หรือ

ผู้ปกครอง ให้ความสำคัญในการให้สิ่งของมากกว่าความรักและการเอาใจใส่บุตรหลานของตน ส่วนรายชื่อที่เป็นสาเหตุอยู่ในระดับต่ำสุด คือ บิดา มารดา หย่าร้างกัน ไม่มีใครคอยดูแล

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ 1) บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ไม่มีเวลาดูแลบุตรหลานของตนอย่างเพียงพอ 2) บิดา มารดา หรือผู้ปกครองให้ความสำคัญในการให้สิ่งของมากกว่าความรักและการเอาใจใส่บุตรหลานของตน 3) บิดา มารดา หรือผู้ปกครองไม่สนใจการคบเพื่อนของบุตรหลาน ส่วนรายชื่อที่เป็นสาเหตุอยู่ในระดับต่ำสุด คือ บิดา มารดา หย่าร้างกัน ไม่มีใครคอยดูแล

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของ ครูฝ่ายปกครอง พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ 1) บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ไม่มีเวลาดูแลบุตรหลานของตนอย่างเพียงพอ 2) บิดา มารดา หรือผู้ปกครองตามใจบุตรหลานมากเกินไป 3) บิดา มารดา หรือผู้ปกครองไม่สนใจการคบเพื่อนของบุตรหลาน ส่วนรายชื่อที่เป็นสาเหตุอยู่ในระดับต่ำสุด คือ บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง เข้มงวดมากเกินไป

6. ความคิดเห็นอื่นๆ เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหา

ความคิดเห็นอื่นๆ ของครูฝ่ายปกครอง เรียงลำดับสามลำดับแรกดังนี้ 1) รุ่นพี่ที่เคยเรียนที่สถาบันแต่เรียนไม่จบคอยยุยงให้รุ่นน้องก่อเหตุทะเลาะวิวาท 2) ผู้ที่เกี่ยวข้องไม่เอาจริง เพียงแต่ขอไปทีไม่แก้ปัญหาย่างจริงจังและไม่ต่อเนื่อง 3) การแต่งกายของนักศึกษาแต่ละสถาบัน

แนวทางการแก้ไขปัญหาคือการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ตามความคิดเห็นของครูฝ่ายปกครอง เรียงลำดับสามลำดับแรกดังนี้ 1) การลงโทษควรมีกฎหมายที่หนักกว่าปัจจุบัน และควรปฏิบัติอย่างจริงจัง 2) เจ้าหน้าที่บ้านเมืองต้องร่วมมือในการปราบปราม และมีมาตรการที่เด็ดขาด 3) สถานศึกษาต้องเข้มงวดในมาตรการการควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษา เมื่อเกิดปัญหาขึ้น

ความคิดเห็นอื่นๆ ของนักเรียน นักศึกษา เรียงลำดับสามลำดับแรกดังนี้ 1) เกิดจากการถกเถียงกัน มองหน้ากัน ไม่ชอบหน้ากัน เกิดการขี้วู ระหว่างสถาบัน ในช่วงระหว่างเวลาในการเดินทางมาโรงเรียน และ กลับบ้าน 2) การแต่งกายของนักเรียน นักศึกษาแต่ละสถาบันต้องการโชว์ ให้เพื่อนหรือผู้หญิงเห็นว่าเก่ง 3) มีการปลุกกระดมและจูงใจในทางที่ผิด

แนวทางการแก้ไขปัญหาคือการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ตามความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา เรียงลำดับสามลำดับแรกดังนี้ 1) ทำกิจกรรมกับโรงเรียนอื่น ให้มากๆ 2) มีรถรับ-ส่ง ของโรงเรียน 3) ให้นักเรียน นักศึกษาเข้าค่ายอบรมร่วมกันทุกโรงเรียนที่มีปัญหาทะเลาะวิวาท

เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาคะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า

1. แนวทางการแก้ไขปัญหาคะเลาะวิวาท สาเหตุจากตนเอง แนวทางของผู้ทรงคุณวุฒิสอนให้นักเรียน นักศึกษามี EQ แนวทางของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบของตัวนักเรียน นักศึกษา ควรจะค่อยๆ ปรับพฤติกรรมทีละขั้นตอน มองในเรื่องของการเปิดใจ แนวทางของครูฝ่ายปกครอง มอบหน้าที่ความรับผิดชอบ ความใกล้ชิด และให้ความสำคัญกับตัวนักเรียน นักศึกษา แนวทางของสารวัตรนักเรียน ให้มีจิตสำนึก เรียนรู้ในเรื่องการปฏิเสธ แนวทางของนักเรียน นักศึกษา แก่จากจิตสำนึก ก่อนทำควรคิดก่อน ให้นึกถึงบิดา มารดา

2. แนวทางการแก้ไขปัญหาคะเลาะวิวาท สาเหตุจากสังคมหรือกลุ่มเพื่อน แนวทางของผู้ทรงคุณวุฒิ ควรจะมีการนำเสนอบทลงโทษจากการทะเลาะวิวาท ควรมีการเสริมสร้างให้ทำงานร่วมกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น เข้าค่ายพักแรมเพื่อสร้างมิตรภาพ สร้างความเห็นอกเห็นใจ ควรจะคู่มือที่ดีๆ บ้าง ควรจะมีการเปลี่ยนกลุ่มในการคบเพื่อน ควรจะนึกถึงบริบทของนักศึกษาด้วยแนวทางของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เน้นเรื่องสิ่งแวดล้อม การนับถือตนเองให้มาก ความภาคภูมิใจ

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาคะเลาะวิวาท สาเหตุจากโรงเรียนหรือสถานศึกษา แนวทางของผู้ทรงคุณวุฒิ หลักสูตรของสถานศึกษา ควรจะเน้นในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรมให้มากๆ ไม่ควรให้นักศึกษาที่เคยก่อเหตุทะเลาะวิวาทออก ควรจะร่วมมือกันปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โรงเรียนควรนำนักศึกษาไปเรียนรู้โลกภายนอก ประสบการณ์ตรงทางสังคม แนวทางของครูฝ่ายปกครอง โรงเรียนควรมีสื่อนำเสนอให้กับนักศึกษาได้เห็น มีการสอนศาสนาในโรงเรียน เช่น นิมนต์พระมาให้ความรู้ ให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาในบริเวณสถานศึกษาให้มากขึ้น แก้ปัญหาจากปัจจัยภายนอก แนวทางของสารวัตรนักเรียน ไม่อยากให้โรงเรียนสอนอย่างเดียว ให้เรียนรู้ความเป็นมนุษย์ สอนให้ดีแล้วเก่งตาม ความรู้สามารถพัฒนาได้ พาออกไปสู่โลกภายนอก ทำประโยชน์สาธารณะ เช่น ลบข้อความที่พันสีสเปรย์ สร้างภาพในทางบวก บริการชุมชน ทำกิจกรรมให้มากขึ้น ให้นักศึกษาแสดงออกในทางที่ดี แนวทางของนักเรียน นักศึกษา จัดกิจกรรมร่วมกับคู่อริ เช่น ฟุตบอลประเพณี ปลูกฝังการเคารพสถาบัน และจงรักภักดี ในทางที่ถูกที่ควร

4. แนวทางการแก้ไขปัญหาคะเลาะวิวาท สาเหตุจากครอบครัว แนวทางของผู้ทรงคุณวุฒิ การสัมผัสกันทำให้รู้สึกอบอุ่น อยู่กับครอบครัวมากกว่าเพื่อน บรรยายกาศทางกาย และทางจิต ครอบครัวควรสนับสนุนให้ลูกรู้จักควบคุมตนเอง มีกิจกรรมในครอบครัวให้มากขึ้น ทำซ้ำๆ จนเกิดความเคยชิน แนวทางของเจ้าหน้าที่ตำรวจ การกอดกันเป็นการสื่อความหมายที่ดีต่อ

กันทำให้เกิดความผูกพันกัน แนวทางของครูฝ่ายปกครอง การให้ความรู้กับผู้ปกครองสำคัญที่สุด แนวทางของสารวัตรนักเรียน จัดครอบครัวอบอุ่นที่สถานศึกษา ฟังเรื่องวิชาการบ้าง จัดกิจกรรมระหว่างนักเรียน นักศึกษากับผู้ปกครองให้มากที่สุด ให้ความรู้กับผู้ปกครอง

5. บทบาทของหน่วยงานต้นสังกัด โรงเรียน เจ้าหน้าที่ตำรวจ สารวัตรนักเรียน ครูฝ่ายปกครอง ผู้ปกครอง นักเรียน นักศึกษา ในการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาท บทบาทของผู้ทรงคุณวุฒิสอนให้นักศึกษาคิดเป็น การบริการทางวิชาการ การแก้ภาวะสะท้อนขวัญ การพัฒนา EQ, AQ การทำวิจัยศึกษาพฤติกรรมในด้านต่างๆ แล้วนำผลการวิจัยสร้างเป็นวิดีโอ นำไปตามสถานที่ต่างๆ เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา อุบรมอาจารย์ทางด้านคุณธรรมจริยธรรม และเทคนิคการสอน บทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจ จัดทำโครงการต่างๆ โดยการบูรณาการ การศึกษา เจ้าหน้าที่ตำรวจ กระบวนการยุติธรรม มาด้วยกัน บทบาทของครูฝ่ายปกครอง ตรวจตราอาวุธก่อนเข้าโรงเรียน หาข่าวกลุ่มไหนยังไม่ถึงโรงเรียน ต้องติดตาม ตำรวจจับกุมภายนอกกว่าจะมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้างจัดกิจกรรมให้นักศึกษาให้มากขึ้น ความจริงใจในการดูแลนักศึกษา รับและส่งนักศึกษากลับบ้าน บทบาทของสารวัตรนักเรียน โครงการกระบวนการสมานฉันท์ ลด ละ เลิก การทะเลาะวิวาท บทบาทของนักเรียน นักศึกษา ควรหลีกเลี่ยงการเกิดปัญหาตามสาเหตุต่างๆ ไม่กลับบ้านในเวลาเดียวกัน ช่มใจจากการขู่

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยข้างต้น มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. สาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ระดับอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ สาเหตุจากสังคมและกลุ่มเพื่อน สาเหตุจากตนเอง สาเหตุจากโรงเรียนหรือสถานศึกษา สาเหตุจากครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลย คงปริพันธ์ (2544 : บทคัดย่อ) ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษากลุ่มช่างอุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านปัญหาเกิดจากสภาพครอบครัว ด้านปัญหาเกิดจากสภาพแวดล้อมและสังคม ด้านปัญหาเกิดจากสภาพสถานศึกษา และ ปัญหาเกิดจากสภาพการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายตามธรรมชาติของมนุษย์

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ สาเหตุจากตนเอง สาเหตุจากสังคม หรือกลุ่มเพื่อน สาเหตุจากโรงเรียนหรือสถานศึกษา สาเหตุจากครอบครัว ซึ่งตรงกับที่ผู้วิจัยได้ จัดทำสนทนากลุ่ม ตามแนวคำถามที่ว่าสาเหตุสำคัญที่ทำให้นักเรียน นักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาท ใน 4 ด้าน ตามความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา คือ ให้ความสำคัญสาเหตุจากสังคมและกลุ่มเพื่อน มาเป็นอันดับแรก ต่อมาเป็นสาเหตุจากตนเอง สาเหตุจากโรงเรียนหรือสถานศึกษา และ สาเหตุจากครอบครัว เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของครูฝ่ายปกครอง พบว่า ในภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณารายด้าน มีด้านที่อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย คือ สาเหตุจากสังคมหรือกลุ่มเพื่อน สาเหตุจากตนเอง และด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงจาก มากไปหาน้อย คือ สาเหตุจากครอบครัว สาเหตุจากโรงเรียนหรือสถานศึกษา ซึ่งจะเห็นได้ว่าความ คิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา และครูฝ่ายปกครองแตกต่างกัน เนื่องจากวิถีภาวะแตกต่างกัน และ สถานภาพที่แตกต่างกัน

2. สาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ระดับอาชีวศึกษา ประเภทช่าง อุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านสาเหตุจากตนเอง ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปาน กลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สาเหตุการทะเลาะวิวาท ด้านสาเหตุจากตนเองที่มีระดับความ คิดเห็นมากที่สุด คือ การเปลี่ยนแปลงทางสภาพร่างกายและจิตใจ ซึ่ง สุพัตรา สุภาพ (2541 : 23) กล่าวว่า เป็นแนวความคิดที่ศึกษาในตัวของวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงพร้อมกันหลาย ด้าน และต้องการเอาใจใส่อย่างเป็นพิเศษ ทั้งนี้หากไม่มีความเข้าใจแท้จริงย่อมจะสร้างความยุ่งยาก และลำบากในปฏิบัติตัวของวัยรุ่นมากยิ่งขึ้น

จากภาพรวมจะตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา คือ สาเหตุจากตนเอง จะมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสภาพร่างกายและจิตใจมากที่สุด ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าเมื่อนักเรียน นักศึกษาเติบโตขึ้น จะต้องมีการควบคุมอารมณ์ของตนเองเป็นอย่างดี รวมทั้งพ่อแม่และผู้ปกครอง จะต้องดูแลเป็นพิเศษในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่ง สุพัตรา สุภาพ (2541 : 23) กล่าวว่า เป็น แนวความคิดที่ศึกษาในตัวของวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงพร้อมกันหลายด้าน และ ต้องการเอาใจใส่อย่างเป็นพิเศษ ทั้งนี้หากไม่มีความเข้าใจอย่างแท้จริงย่อมจะสร้างความยุ่งยากและ ลำบากในการปฏิบัติตัวของวัยรุ่นมากยิ่งขึ้น

ซึ่งความคิดเห็นของครูฝ่ายปกครองกลับมองว่า สาเหตุการทะเลาะวิวาทที่เกิดจาก ตนเอง มาจากนักเรียน นักศึกษาต้องการสร้างจุดเด่นและยอมรับในหมู่เพื่อนฝูง หมายถึง อยากเด่น อยากดัง อยากแสดงความเป็นผู้นำ ต้องการ โชว์ให้เพื่อนหรือผู้หญิงเห็นว่าตนเองเก่ง ซึ่งตรงกับ สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้สรุปไว้ นักเรียน นักศึกษาอาจจะไม่ยอมรับพฤติกรรมของตนเอง

ในจุดนี้ เนื่องจากเวลาท้อเหตุขาดการควบคุมสติอารมณ์ ไม่รู้จักข่มใจตนเอง ส่วนความคิดเห็นที่อยู่ลำดับต่ำสุดทั้งภาพรวม ความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา และครูฝ่ายปกครอง คือสาเหตุที่เกิดจากผลการเสพยาเสพติดของนักเรียน นักศึกษา อาจจะไม่ค่อยเกี่ยวข้องกับสาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา เพราะในปัจจุบันนี้ทุกโรงเรียน มีคำสั่งจากหน่วยงานต้นสังกัดให้ควบคุมเรื่องยาเสพติดอย่างเข้มงวด ซึ่งบางโรงเรียนอาจจะมีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาช่วยสอดส่องดูแลภายในโรงเรียนด้วย แต่เรื่องสภาพจิตใจของนักเรียน นักศึกษา โรงเรียนไม่สามารถที่จะควบคุมได้ขึ้นอยู่กับตัวบุคคลอย่างแท้จริง

3. สาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ระดับอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านสาเหตุจากสังคมหรือกลุ่มเพื่อน ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สาเหตุการทะเลาะวิวาท ด้านสาเหตุจากสังคมหรือกลุ่มเพื่อนที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ การกระทบกระทั่งกันในการชมการแสดงดนตรีในโอกาสต่างๆ เช่น การแสดงดนตรีในวันหยุด หรือวันสถาปนาของสถาบัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิสิทธิ์ คลั่งสิน (2540 : บทคัดย่อ) ว่า อิทธิพลทางสังคม ครู/อาจารย์ฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่สารวัตรนักเรียน เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน ให้ความเห็นไป คื แ ก้ เจ้าหน้าที่บ้านเมืองปฏิบัติในลักษณะอะลุ่มอล่วยมาตลอดทำให้นักเรียน นักศึกษาที่ก่อเหตุไม่เจ็ดหลาย การกระทำในลักษณะปล้นทรัพย์ในระหว่างนักเรียน นักศึกษาทำให้เกิดการล้างแค้นซึ่งกันและกัน การกระทบกระทั่งในการชมคอนเสิร์ตในโอกาสต่างๆ ส่วนนักเรียน นักศึกษาที่เคยก่อเหตุทะเลาะวิวาท ให้ความเห็นได้แก่ การกระทำในลักษณะปล้นทรัพย์ระหว่างนักเรียน นักศึกษาทำให้เกิดการล้างแค้นซึ่งกันและกัน อิทธิพลที่เกิดจากการขีดเขียนที่ยั่ววู คำทอตามที่สาธารณะและการกระทบกระทั่งกันในการชมคอนเสิร์ตใน โอกาสต่างๆ ซึ่งจากที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำสนทนากลุ่ม ส่วนมากความเห็นสาเหตุจากสังคมหรือกลุ่มเพื่อนจะมาเป็นอันดับที่สอง ที่ทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา เนื่องจากนักศึกษาย่จะปรึกษาเพื่อนมากกว่าที่จะปรึกษาทางบ้าน ซึ่งเพื่อนจะรู้ใจมากกว่า

ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่า ในการจัดแสดงดนตรีต่างๆ ควรจัดให้เจ้าหน้าที่เข้าไปดูแลอย่างใกล้ชิดและเข้มงวด ตรวจค้นอาวุธ ไม่จัดในสถานที่ที่ไม่สามารถควบคุมได้ ส่วนครูฝ่ายปกครองมองว่า นักเรียน นักศึกษาต้องการสร้างอิทธิพลและชื่อเสียงให้กับกลุ่ม จะตรงข้ามกับความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา ประเด็นนี้จะอยู่ในลำดับต่ำสุด อาจจะ เป็นเพราะว่านักเรียน นักศึกษาไม่ได้มองการกระทำของตนเองที่ทำลงไป ซึ่งก็คล้ายๆกับสาเหตุจากตนเองคือ อยากแสดงการเป็นผู้นำ ส่วนการเลียนแบบความรุนแรงจากสื่อ เช่น ภาพยนตร์

โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เกมส์คอมพิวเตอร์ ภาพรวมอยู่ในระดับต่ำสุด ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของครูฝ่ายปกครอง แต่ผู้วิจัยมองว่า สื่อที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมีความรุนแรงต่อนักเรียน นักศึกษา ที่จะเลียนแบบได้ง่ายๆ ฉะนั้นก่อนที่จะมีการนำเสนอออกมาควรจะมีการคัดกรองก่อนที่จะนำมาเผยแพร่สู่สาธารณชน

4. สาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ระดับอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านสาเหตุจากโรงเรียนหรือสถานศึกษา ในภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณารายข้อ พบว่า สาเหตุการทะเลาะวิวาทด้านสาเหตุจากโรงเรียนหรือสถานศึกษา ที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ นักเรียน นักศึกษาต้องการแก้แค้นแทนเพื่อน ร่วมสถาบันที่ถูกทำร้าย ซึ่งจากการที่ผู้วิจัยจัดสนทนากลุ่ม ครูฝ่ายปกครองได้เสนอปัจจัยที่เพิ่มขึ้นมาที่ทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทคือ ปัจจัยภายนอก หมายความว่า มีบุคคลภายนอกไปแอบอ้างชื่อของสถานศึกษา ซึ่งไม่ใช่ นักเรียน นักศึกษาของสถานศึกษา อาจจะเป็นนักเรียน นักศึกษาที่เรียนไม่จบ หรือที่ทางสถานศึกษาให้ออกแล้ว ไปก่อเหตุทะเลาะวิวาท ในปัจจุบันนี้มีเยอะมาก ซึ่งครูฝ่ายปกครองและเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่จะต้องช่วยกันดูแลอย่างใกล้ชิด

ซึ่งจะเห็นได้ว่าจากภาพรวมจะตรงกับความคิดเห็นของครูฝ่ายปกครอง แต่จะแตกต่างจากความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา คือ สถานศึกษาถูกดูถูกเหยียดหยามจากสถาบันอื่น หมายความว่า นักเรียน นักศึกษาอีกสถาบันหนึ่ง ถูกดูถูกเหยียดหยามจากอีกสถาบันหนึ่ง ทำให้เกิดความโกรธแค้น ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาท ฉะนั้นแนวทางในการแก้ไข จากการสนทนากลุ่ม คือ บทบาทของนักเรียน นักศึกษา ต้องหลีกเลี่ยงการเกิดปัญหา ไม่กลับบ้านในเวลาเดียวกัน ชมใจจากการขี้ขลาด

5. สาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ระดับอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านสาเหตุจากครอบครัว ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สาเหตุการทะเลาะวิวาท ด้านสาเหตุจากครอบครัว ที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นๆ คือ บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ไม่มีเวลาดูแลบุตรหลานของตนอย่างเพียงพอ โดยครูฝ่ายปกครองมีความเห็นว่าสาเหตุของการทะเลาะวิวาทที่อยู่ในระดับมาก คือ 1) บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ไม่มีเวลาดูแลบุตรหลานของตนอย่างเพียงพอ 2) บิดามารดาหรือผู้ปกครองตามใจบุตรหลานมากเกินไป 3) บิดามารดาไม่สนใจการคบเพื่อนของบุตรหลาน 4) บิดามารดาหย่าร้างกัน 5) ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการแก้ปัญหา และ 6) ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการให้สิ่งของมากกว่าความรักและการเอาใจใส่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิสิทธิ์ คลังสิน (2540 : บทคัดย่อ) ว่า สภาพความเป็นอยู่ภายในครอบครัว ครูอาจารย์ฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่สารวัตรนักเรียน เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน ให้ความเห็นว่าเป็น

ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลบุตรหลานอย่างเพียงพอ ผู้ปกครองให้ความสำคัญในด้านการให้สิ่งของมากกว่าความรักและการเอาใจใส่ ขาดความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างบ้านกับสถานศึกษาในการร่วมมือแก้ไขปัญหาการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ซึ่งจากที่ผู้วิจัยได้จัดสนทนากลุ่ม มีข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขไว้ดังนี้ 1) ควรใช้การสัมผัสเพื่อทำให้รู้สึกอบอุ่น 2) ควรอยู่ร่วมกับครอบครัวให้มากขึ้น 3) ควรสนับสนุนให้ลูกรู้จักควบคุมตนเองและมีกิจกรรมในครอบครัวให้มากขึ้น 4) ควรให้ความรู้กับผู้ปกครองในเรื่องการดูแลบุตรหลานในช่วงวัยรุ่น 5) ควรจัดกิจกรรมครอบครัวอบอุ่นที่สถานศึกษา และ 6) ส่งเสริมกิจกรรมทางวิชาการให้มากขึ้น

จากด้านสาเหตุจากครอบครัว พิจารณารายข้อ พบว่า สาเหตุที่มีระดับความคิดเห็นระหว่างครูฝ่ายปกครองและนักเรียน นักศึกษา แตกต่างกันมากที่สุดคือ บิดา มารดา หย่าร้างกันไม่มีใครคอยดูแล โดยครูฝ่ายปกครอง มีความคิดเห็นว่ายู่ในระดับมาก ขณะที่นักเรียน นักศึกษาเห็นว่ายู่ในระดับน้อย ผลการวิจัยดังกล่าวตรงกับความคิดเห็นจากการสนทนากลุ่มของครูฝ่ายปกครอง และสารวัตรนักเรียน ที่เห็นว่า ครอบครัวของนักเรียนอาชีวะมาจากครอบครัวที่พ่อแม่มีปัญหาหนัก นักศึกษาไม่ได้อยู่กับคุณพ่อคุณแม่ คุณพ่อคุณแม่แยกทางกันบ้าง เสียชีวิตบ้าง อาศัยอยู่กับญาติ เพราะฉะนั้นการแก้ปัญหาของครอบครัว ควรจะให้ความรู้แก่ผู้ปกครองสำคัญที่สุด ส่วนนักเรียน นักศึกษา มีความคิดเห็นว่ายู่ในระดับน้อย อาจจะมองในส่วนของคุณครู สาเหตุจากตนเองมากกว่า ซึ่งนักศึกษาก็เข้าร่วมการสนทนากลุ่มให้ความเห็นว่า “จะดีจะชั่วอยู่ที่ตัวเราเอง จะทำอะไรก็ควรจะทำถึงพ่อแม่บ้าง”

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ระดับอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้เสนอข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากประเด็นสาเหตุการทะเลาะวิวาทในภาพรวม สาเหตุที่มีค่าเฉลี่ยมากอันดับหนึ่งคือ สาเหตุจากสังคมและกลุ่มเพื่อน ซึ่งจะเกี่ยวข้องในเรื่องของการเลียนแบบความรุนแรงจากสื่อ เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เกมสื่อกอมพิวเตอร์ เป็นเหตุสำคัญที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบัน ฉะนั้นทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรที่จะดำเนินการขึ้นเด็ดขาดในการคัดกรองสื่อที่จะนำออกมาเผยแพร่สู่สาธารณชน

1.2 จากประเด็นสาเหตุการทะเลาะวิวาท ด้านสาเหตุจากตนเอง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากอันดับหนึ่งคือ การเปลี่ยนแปลงทางสภาพร่างกายและจิตใจ ควรจะมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับสุขภาพและจัดอบรมเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ให้มากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องของหลักสูตรการเรียนการสอน ควรจะเน้นให้มากขึ้น

1.3 จากประเด็นสาเหตุการทะเลาะวิวาท ด้านสาเหตุจากสังคมและกลุ่มเพื่อน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับหนึ่งคือ การกระทบกระทั่งกันในการชมการแสดงดนตรีในโอกาสต่างๆ เช่น การแสดงดนตรีในวันหยุด หรือวันสถาปนาของสถาบัน ควรจัดเจ้าหน้าที่เข้าไปดูแลอย่างเข้มงวด คั้นอาวุธยุทโธปกรณ์ที่เข้าชม ไม่ควรจัดสถานที่ที่ไม่สามารถควบคุมได้ เพื่อป้องกันการกระทบกระทั่งของนักเรียน นักศึกษา ซึ่งนำไปสู่การทะเลาะวิวาทได้

1.4 จากประเด็นสาเหตุการทะเลาะวิวาท ด้านสาเหตุจากโรงเรียนหรือสถานศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับหนึ่งคือ นักเรียน นักศึกษาต้องการแก้แค้นแทนเพื่อน ร่วมสถาบันที่ถูกทำร้าย ซึ่งสถานศึกษาควรมีมาตรการที่คุมเข้ม โดยเฉพาะตามจุดต่างๆที่นักเรียน นักศึกษา เคยก่อเหตุทะเลาะวิวาท และควรมีมาตรการในการรับนักเรียน นักศึกษา เข้าเรียนในสถานศึกษา

1.5 จากประเด็นสาเหตุการทะเลาะวิวาท ด้านสาเหตุจากครอบครัว ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับหนึ่งคือ บิดา มารดาหรือผู้ปกครอง ไม่มีเวลาดูแลบุตรหลานของตนอย่างเพียงพอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะมีการจัดให้ความรู้กับบิดา มารดาหรือผู้ปกครอง ให้เรียนรู้การดูแลบุตรหลานที่ถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบสาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ว่าแตกต่างกันหรือไม่

2.2 ศึกษาความคิดเห็นของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ว่ามีความรู้สักอย่างไร ถ้าบุตรหลานของตนไปก่อเหตุทะเลาะวิวาท

2.3 ควรมีการศึกษาสาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ระดับอาชีวศึกษา ประเภทพาณิชยกรรม

2.4 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้เหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา

2.5 ศึกษาพฤติกรรมที่มีผลทำให้เป็นสาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษาและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาท